

واریکوسل

واحد آموزش سلامت

فروردین ۱۴۰۵

منبع:

برونر و سودارت ۹۷

مقدمه:

واریکوسل زمانی رخ می دهد که دریچه های درون رگها، در امتداد طناب اسپرمی، جلوی جریان خون را گرفته و کارایی آن را مختل می کنند. این مشکل باعث برگشتن خون به بالا و در نتیجه ورم و پهن شدن رگ ها می شود.

واریکوسل، یکی از معمول ترین دلایل کاهش اسپرم و کاهش کیفیت اسپرم است که می تواند باعث **ناباروری مردان** شود، بااینحال همه انواع آن برروی تولید اسپرم تاثیری ندارند. درضمن واریکوسل می تواند باعث کوچک شدن بیضه ها نیز شود.

این بیماری ممکن است در گذر زمان رشد نماید، اما خیلی از آنها نیاز به درمان خاصی ندارند. البته تا زمانیکه واریکوسل باعث ناراحتی شما نشود، معمولاً نیاز به جراحی برای درمان و بهبود آن نمیباشد.

علائم واریکوسل

بیماری واریکوسل اغلب نشانه و علامتی ندارد اما اگر علامتی ظاهر شود، این علائم می توانند شامل:

- رگ های بزرگ شده و پیچ خورده در کیسه بیضه
- ورم ها و برآمدگی های درون کیسه بیضه که البته دردناک نیستند.
- درد در ناحیه کیسه بیضه که ممکن است با نشستن، پاشدن و سایر کشش های فیزیکی افزایش یافته، در روز شدید تر شود و زمانیکه به پشت دراز می کشید بهتر شود.

دلایل واریکوسل

واریکوسل عموماً به آرامی پیشرفت کرده، اغلب در سنین بلوغ شکل می گیرد، در مردان ۱۵ تا ۲۵ شایعتر است و عموماً در سمت چپ کیسه بیضه دیده می شود. هرچند که عواملی که می توانند خطر ابتلا به این بیماری را افزایش دهند، پیدا نشده اما نتایج بعضی از تحقیقات نشان می دهند که چاقی ممکن است خطر ابتلای شما به بیماری واریکوسل را افزایش دهد.

ظهور ناگهانی واریکوسل در مردان مسن ممکن است ناشی از تومور کلیه باشد و نیاز به بررسی دقیق دارد.

عوارض واریکوسل

واریکوسل می تواند باعث کوچک شدن بیضه تحت تاثیر شده، همچنین می تواند باعث ناباروری در مردان شود. علت اینکه این بیماری باعث ناباروری مردان شده معلوم نیست، اما می توان آنرا بدلیل افزایش دمای ناحیه و در نتیجه تاثیر بر شکل گیری و تحرک اسپرم دانست.

تشخیص ابتلا به بیماری واریکوسل

پزشک شما ناحیه کشاله ران از جمله کیسه بیضه و بیضه ها را برای تشخیص ابتلای شما به این بیماری بررسی می نماید. از آنجاییکه ممکن است واریکوسل با بررسی نواحی خود را نشان ندهد، برای تشخیص آن از سونوگرافی اسکروتوم استفاده کند.

انواع بیماری واریکوسل

این بیماری به چند دسته تقسیم می شود:

درجه ۱: وریدها هنگام زور زدن قابل لمس می باشند

درجه ۲: وریدها در حالت ایستاده قابل لمس می باشند.

درجه ۳: وریدها در حالت ایستاده قابل مشاهده اند.

واریکوسل ساب کلینیکال: که با معاینه قابل لمس نیستند ولی با سونوگرافی تشخیص داده می شود.

تصمیم گیری در خصوص درمان

واریکوسل یک بیماری خوش خیم است اما درمان دارویی ندارد و تنها روش درمان آن جراحی است. تصمیم گیری برای عمل بستگی به فاکتورهای گوناگونی مانند: شدت واریکوسل و سن بیمار و وضعیت باروری (تاهل و داشتن یا نداشتن فرزند) دارد. در مواردی که بیمار واریکوسل درجه سه همراه با درد داشته باشد و با ناباروری مراجعه نموده باشد نیاز به عمل جراحی واریکوسل دارد.

درمان واریکوسل

همان طور که گفته شد واریکوسل درمان دارویی ندارد و تنها روش درمان آن جراحی است. جراحی واریکوسل یا به اصطلاح پزشکی واریکوسلکتومی بستن وریدهای بیضه مبتلا می باشد که پس از انسداد این وریدها بتدریج بدلیل عدم حرکت خون، وریدهای مسدود شده کوچک شده و از بین می رود و واریکوسل برطرف می گردد. این اقدام از طریق برش کوچکی بر روی پوست شکم به طول ۴-۲ سانتیمتر قابل انجام است.

اقدامات قبل از عمل:

- موهای ناحیه جراحی را با تیغ بتراشید. مواظب باشید پوست را زخمی نکنید.
- شام سوپ میل نمایید و از ساعت ۱۲ شب هیچ خوراکی یا نوشیدنی نخورید.
- شب قبل از عمل دوش بگیرید.
- شب قبل از عمل توسط متخصص بیهوشی ویزیت خواهید شد.
- در صورت داشتن دندان مصنوعی قبل از عمل آن را خارج کنید.
- لوازم زینتی مثل ساعت/جواهرات/ انگشتر را خارج نموده و اشیاء قیمتی خود را به همراه تحویل دهید.
- در صورت مصرف داروهای قلبی یا اعصاب یا هر داروی خاص به پرستاران اطلاع دهید.
- صبح روز عمل گان و کلاه بپوشید.
- لباس زیر نداشته باشید.
- قبل از رفتن به اتاق عمل ادرار خود را تخلیه کنید.

اقدامات بعد از عمل:

- تا زمانیکه پزشک یا پرستار به شما اجازه نداده از تخت خارج نشوید. جهت خارج شدن از تخت برای بار اول از کمک بهیار کمک بخواهید.
- در صورت تهوع و استفراغ نگران نباشید این مورد عارضه داروهای بیهوشی است. جهت کمک گرفتن پرستار را مطلع نمایید.
- اگر تا چند ساعت بعد از عمل نتوانستید ادرار کنید حتما اطلاع دهید.
- هنگامی که پزشک اجازه شروع تغذیه را بدهد ابتدا مایعات میل نموده و در صورت تحمل، غذای جامد بخورید.
- چون از کمر بی حسی شده اید تا ۸ ساعت بعد از عمل در وضعیت خوابیده به پشت بمانید و به آرامی جا به جا شوید.
- در صورت داشتن درد، پرستار را مطلع کنید تا با تزریق مسکن درد شما بهبود یابد.
- محل زخم را تمیز نگه دارید. در صورت قرمزی و تورم محل عمل یا داشتن تب و درد ناحیه شکم به پزشک مراجعه کنید.
- ۷ تا ۱۰ روز بعد از عمل جراحی برای کشیدن بخیه به پزشک (در درمانگاه جراحی بیمارستان) مراجعه نمایید.
- ۲ هفته از انجام کارهای سنگین خودداری کنید.
- داروهای تجویز شده توسط پزشک را در منزل طبق دستور در ساعت معین، مصرف نمایید.
- ۳ هفته از مقاربت خودداری کنید.